

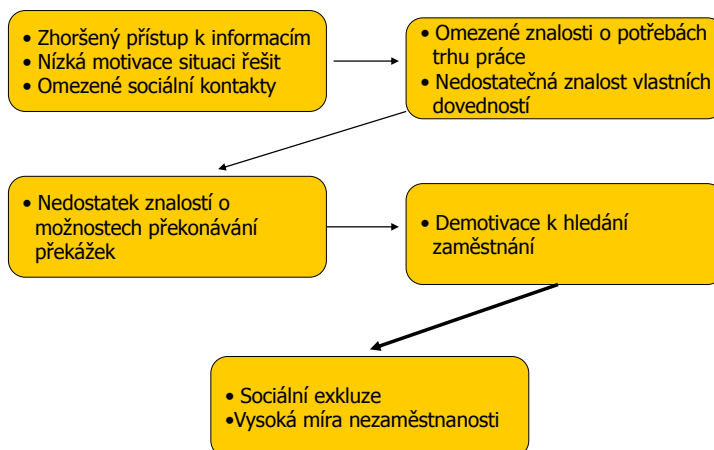
Kariérové poradenství

Práce v životě člověka

- Práce je předpokladem pro úplnou integraci do společnosti a přispívá k sebeurčení, uznání a kvalitě života
- Klíčová role
- Možnost vykonávat zaměstnání – vliv na vývoj člověka
- Zaměstnání
  - zajišťuje obživu,
  - umožňuje nezávislý, sebeurčující život,
  - umožňuje převzít další sociální roli
  - samozřejmost ?
  - **překážky**

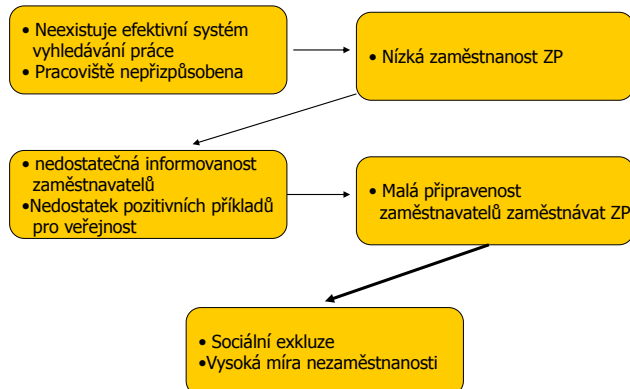
Překážky při zaměstnávání ZP osob – jedinec:

Překážky při zaměstnávání ZP osob – jedinec:

Překážky při zaměstnávání ZP osob – zaměstnavatelé:

Překážky při zaměstnávání ZP osob – zaměstnavatelé:

Předprofesní příprava

- Příprava jako součást vzdělání
- V RVP ZV – vzdělávací oblast **Člověk a svět práce**
  - ZŠ, ZŠ speciální, rehabilitační třídy
- Cíl: zprostředkování znalostí a dovedností
- Jedna z kompetencí v RVP ZV – pracovní

- **Cíl:**
- Pomoc mladým lidem při volbě povolání
- Doporučení vhodné a všestranně vyhovující profese

- Kam po škole?
- Volba → uplatnění na trhu práce
- Volba s ohledem na zdravotní omezení
  - Vzdálenost
  - Seberealizace
  - Zájem, obsahová stránka, fyzická náročnost
  - Pracovní uplatnění
  - Podmínky

Profesní poradenství

- Hl. úkol: doporučení vhodné profese
- Důležitá hlediska:
  - Požadavky studia či přípravy na danou profesi
  - Nároky na výkon povolání
  - Předpoklady k dlouhodobému vykonávání
- Úkoly: informovat, orientovat, seznamovat

- Schopnosti, zájmy, možnosti, předpoklady
- Také možnosti rekvalifikace

Prostředky v poradenství

- Klinické: nejsou vázány na přísná pravidla a statistické základy
  - pozorování
  - rozhovor
  - anamnéza
  - analýza spontánních produktů
- Testové: zkoušky, kde se měří výkon v zadaném úkolu

Problémové oblasti v profesní přípravě jedinců s SVP

- Předprofesní a profesní příprava probíhá v segregovaném prostředí, není komplexní
- Podceňování schopností a dovedností žáků s SVP
- Neschopnost používat kompenzační pomůcky
- Nedostatečné kompetence pro zvládnutí samostatného života (profesního i osobního)
- Špatná spolupráce v oblastech:

škola-rodíče,škola-škola, škola-potenciální zaměstnavatelé, mezi odborníky samotnými

Diagnostika k profesní orientaci

- Školní výkon a další údaje ze školy
- Informace od rodičů
- Diagnostika obecných schopností
- Diagnostika speciálních schopností
- Diagnostika zájmů a motivace ke studiu
- Formy práce: individuální, skupinová, besedy, přednášky

Poradenská zařízení

- Porad. pracovníci na školách
- PPP – kariérové poradenství
- SPC – kariérové poradenství
- Informační a poradenská střediska – při úřadech práce
  - poradenství pro volbu povolání
  - poradenství při změně povolání (rekvalifikace)
  - poradenství pro mladistvé
  - ... pro občany ZPS, pro specifické skupiny

Zaměstnávání osob se zdravotním postižením

Vymezení pojmů, legislativa

- § 237 Zákoníku práce (262/2006 Sb.)
  - Zaměstnávání ZP stanoveno v 435/2004 Sb.
- 435/2004 Sb. - Zákon o zaměstnanosti
  - § 67 – 84 – par. týkající se osob se ZP
- Definice osob se zdrav. postižením

- Plně invalidní (osoby s těžším zdravotním postižením)
- Částečně invalidní
- Zdravotně znevýhodnění
- Trh práce: volný, chráněný; (terapie)

Podpora zaměstnanosti osob se zdravotním postižením:

- **Sleva na dani z příjmu:**

- Dle zákona 586/1992 Sb. o dani z příjmu

- Zaměstnavatel s **více než 50 % zaměstnanců se ZP:**

- Má nárok na příspěvek měsíčně ve výši skutečně vynaložených mzdových nákladů, vč. pojistného

- **Chráněné pracovní místo:**

- Po dohodě s ÚP
- Místo upravené pro osobu se ZP
- provozováno po dobu nejméně 2 let
- příspěvek na vytvoření

- **Chráněná pracovní dílna:**

- nejméně 60% ZP
- Po dohodě s ÚP
- provozováno po dobu nejméně 2 let
- Příspěvek na vytvoření

- **Společensky účelné pracovní místo (par. 113):**

- Po dohodě s ÚP

- **Příspěvek na zapracování:**

- Maximálně po dobu 3 měsíců

- **Pracovní rehabilitace**

- 435/2004 Sb., par. 69
- Zabezpečuje ÚP
- =souvislá činnost zaměřená na získání a udržení vhodného zaměstnání osob se ZP
- Individuální plán rehabilitace
- Poradenství, teoretická a praktická příprava

- **Sociálně terapeutické dílny**

- Ambulantní služby pro osoby se sníženou soběstačností z důvodu zdravotního postižení
- Zákon o soc. službách
- Zdokonalování pracovních návyků a dovedností
- Základní činnosti

Podporované zaměstnávání

...je komplex služeb, jejichž cílem je poskytnout člověku takovou podporu, aby si našel a udržel místo na otevřeném trhu práce za rovných platových podmínek.

Časově omezená služba určená lidem, kteří hledají placené zaměstnání v běžném pracovním prostředí a patří mezi takzvaně „znevýhodněné“.

- **Cílová skupina**
- lidé, jejichž schopnosti jsou sníženy v oblasti získávání a zachování vhodného zaměstnání,
- lidé, kteří z důvodu rozsahu snížení svých schopností získat a zachovat si vhodné zaměstnání, potřebují odbornou individuální pomoc postavenou na osobní pomoci (www.unie-pz.cz)

- **Vývoj a současnost**
- Historie
  - 70. léta USA; 90. léta Evropa
- V České republice od r. 1995 (Rytmus 2005), první agentura podporovaného zaměstnávání v Praze
- Od roku 2000 – Česká unie pro podporované zaměstnávání
  - Její poslání: formulovat, šířit a podporovat myšlenku podporovaného zaměstnávání v České republice

- **Kritéria získané práce**
- pracovní místo je na **otevřeném trhu práce**,
- práce má stabilní charakter,
- pracovní úvazek zohledňuje specifické potřeby zaměstnance,
- obdobné pracovní podmínky jako ostatní pracovníci (www.unie-pz.cz)

- **Podporované zaměstnávání:**
- Podpora ve všech krocích, které vedou k nalezení práce (NE zprostředkování)
- Pracovní konzultant
- Práce na tzv. otevřeném trhu práce
- Služba poskytována max. 2 roky

- Poskytují tzv. **agentury podporovaného zaměstnávání**
- **Principy:**
  - Individuální přizpůsobení podpory
  - Práce na otevřeném trhu práce
  - Aktivní přístup uživatelů služeb
  - Zaměstnavatel – druhý uživatel služby
  - **Zaměstnavatelé:**
    - Pomoc s vytvořením vhodné pracovní náplně
    - Podpora s vyřízením formalit
    - Poradenství v legislativě
  - **Zaměstnanec:**
    - Podpora v komunikaci
    - Podpora při začlenění do kolektivu

- Podpora při zapracování
- Podpora při udržení zaměstnání

- LITERATURA:

- PROCHÁZKOVÁ, L. *Podpora osob se zdravotním postižením při integraci na trh práce*. Brno : MSD, spol. s r.o., 2009. ISBN 978-80-7392-094-4.
- OPATŘILOVÁ, D., ZÁMEČNÍKOVÁ, D. *Předprofesní a profesní příprava zdravotně postižených*. Brno : MU, 2005. ISBN 80-210-3718-0.
- DOLEŽEL, R., VÍTKOVÁ, M. (eds.) *Zaměstnávání osob se zdravotním postižením*. Příručka pro zaměstnavatele k projektu OPR LZ 3.1. „Aktivizační a vzdělávací centrum“. Brno : Paido, 2007. ISBN 978-80-7315-143-0.
- BARTOŇOVÁ, M., PIPEKOVÁ, J., VÍTKOVÁ, M. (ed.) *Integrace handicapovaných na trhu práce v mezinárodní dimenzi*. Brno : MSD, 2005, s. 26-31. ISBN 80-86633-31-4.
- VOITHOVÁ, D., GEIER, J. *Specifika v zaměstnávání osob s tělesným postižením*. Informační příručka pro zaměstnavatele k projektu OPRLZ 3.1 "Aktivizační a vzdělávací centrum". Brno: MU, 2007 (dostupné na CD-Rom).